

Vlaams
Parlement

vergadering **C156 – FIN12**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 1 maart 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de sterfhuisclausule - 1198 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de overname van de inning van de verkeersbelastingen - 1271 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de wildgroei aan indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid - 1289 (2010-2011)	13
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de betwistingen inzake registratierechten - 1455 (2010-2011)	14

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de sterfhuisclausule - 1198 (2010-2011)

De voorzitter: Collega's, de vraag gaat niet over België, wel over een sterfhuisconstructie. (*Gelach*)

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, collega's, mijn vraag gaat inderdaad over de sterfhuisclausules. Ik kan u zeggen dat aan deze vraag een thriller vooraf is gegaan. De procedure voor het Hof van Cassatie heeft heel wat teweeggebracht. De vraag is vrij technisch. De consequenties kunnen vrij groot zijn, met name op het vlak van successierechten.

We weten allemaal dat er hoe langer hoe meer gedaan wordt aan successieplanning en dat bepaalde specialisten die planning ook promoten. Mensen laten zich daar graag door leiden. Dat heeft natuurlijk heel wat consequenties. De sterfhuisclausule is een van de elementen die steeds meer wordt gebruikt. De clausule is sinds enkele jaren een belangrijk instrument geworden in de zogenaamde 'last minute' successieplanning. Het is een clausule die in huwelijksstelsels met een gemeenschap van goederen ingelast wordt in het huwelijkscontract wanneer een van de huwelijkspartners terminaal ziek wordt en men de huwgemeenschap totaal vrij van successierechten wil laten overgaan naar de gezonde partner. Het koppel bedingt expliciet dat de hele gemeenschap wordt toebedeeld aan een met naam en toenaam benoemde partner, zijnde de echtgenoot, en dit ongeacht hoe het huwelijk wordt ontbonden. Die laatste bepaling is natuurlijk heel belangrijk.

Doordat er geen overlevingsvoorwaarde is, wordt artikel 5 van het Wetboek der Successierechten buitenspel gezet. Die fiscale fictiebepaling stelt namelijk dat alles wat de langstlevende echtgenoot of echtgenote boven de helft van de gemeenschap toebedeeld krijgt via huwelijksovereenkomst, voor de heffing van het successierecht fictief gelijkgesteld wordt met een legaat en dus belast wordt. Dat artikel 5 staat of valt met de cruciale overlevingsvoorwaarde, en precies die ontbreekt bij een sterfhuisclausule, waardoor de toedeling van de gemeenschap volledig fiscaal neutraal geschiedt.

Er is natuurlijk een uitbreiding mogelijk via de zogenaamde uitgebreide sterfhuisclausule. Men spreekt van een uitgebreide sterfhuisclausule wanneer de zieke partner eerst eigen goederen, zoals voorhuwelijks bezit of geërfde of geschonken goederen, in de huwgemeenschap inbrengt en vervolgens de gemeenschap wordt toebedeeld aan de gezonde partner. In tegenstelling tot bij de hierboven beschreven 'gewone' sterfhuisclausule stelt de fiscus dat er in geval van 'uitgebreide' sterfhuisclausule wel successierechten verschuldigd zijn, en wel in de mate dat de overledene ook eigen goederen via inbreng aan de huwelijksgemeenschap toegevoegd heeft of wanneer hij eigen goederen bezat op het moment van het aannemen van een stelsel van algehele gemeenschap.

De fiscus acht in dat geval artikel 2 van het Wetboek der Successierechten van toepassing en heft successierechten op de helft van de ingebrachte eigen goederen. Volgens de fiscale administratie ligt in dat geval immers een zogenaamde contractuele erfstelling voor. De fiscus baseert zich hiervoor op artikel 1464, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, waarin het plafond van de helft van het eigen vermogen gehanteerd wordt. Alles wat men boven dat plafond krijgt uit het huwelijksvermogen, wordt beschouwd als een schenking. Aangezien in de formule van de uitgebreide sterfhuisclausule de bevoordeelde, langstlevende, echtgenoot dus meer krijgt dan de helft van de ingebrachte goederen, is er volgens de administratie sprake van een schenking van toekomstige goederen aan de langstlevende, en dus van een contractuele erfstelling. En dus moeten er volgens de fiscus successierechten betaald worden.

Daartegen werd een procedure aangespannen. Het Hof van Cassatie heeft in zijn arrest van december 2010 jaar uitspraak gedaan. Volgens het hof kan zo een clause geen aanleiding geven tot heffing van successierecht op grond van artikel 2 van het Wetboek der Successierechten wanneer de overledene vooraf eigen goederen in de huwelijksgemeenschap heeft ingebracht.

Minister, ik moet u niet zeggen dat dat heel wat consequenties kan hebben. Een dergelijk arrest wordt natuurlijk gelezen. Degenen die bezig zijn met successieplanning, kijken daar met grote ogen naar. Notarissen zullen dat absoluut ook doen. Nu we weten dat aan de overkant van de straat niet zo lang geleden de hele procedure om van huwelijksvermogenstelsel te veranderen, sterk versoepeld werd, zou dat natuurlijk de deur kunnen openen.

Welke gevolgen heeft het arrest van het Hof van Cassatie aangaande de uitgebreide sterfhuisclause voor de fiscus? Bestaat er nu, naar aanleiding van deze uitspraak van het Hof van Cassatie aangaande de uitgebreide sterfhuisclause, het risico dat er onrechtmatig aangerekende successierechten moeten worden terugbetaald? Dat gaat dan over het verleden. Kunt u een overzicht geven van de bedragen die sinds het jaar 2000 ontvangen werden op basis van een contractuele erfstelling ondanks het bestaan van een uitgebreide sterfhuisclause, of is dat niet afzonderlijk beschikbaar?

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister, die juridische constructies en die fiscale hightech zijn er natuurlijk vanwege het feit dat er een successierecht wordt geheven. Mensen proberen, binnen het kader van de wetgeving, aan die heffing te ontsnappen. Is er een bereidheid bij de Vlaamse Regering of bij uzelf om dat thema op de agenda te plaatsen?

Men zegt vaak dat het een heffing op het verdriet is, zeker als het over successie tussen echtgenoten gaat. Is de Vlaamse Regering bereid om de successieheffing tussen echtgenoten te herleiden tot een nultarief? Zo ja, dan hoeven we ons geen zorgen meer te maken over deze en andere constructies.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Voorzitter, minister, collega's, onlangs sprak ik met een notaris, en die zei mij: "Vroeger werd de pastoor als eerste aan het sterfbed geroepen, maar tegenwoordig is het de notaris die als eerste komt, en dan pas de pastoor." En dat was niet bedoeld als boutade.

De vraag van mevrouw Schryvers gaat erover om de successierechten helemaal te vermijden. Maar er is natuurlijk ook een procedure die de Vlaamse Regering zelf heeft ingevoerd, namelijk de eenvoudige schenking aan een tarief van 3 procent, die men kan doen tot vlak voor het overlijden. Daarmee kan men toch voor een groot deel de successierechten vermijden. 3 procent is immers een zeer laag tarief.

Minister, onze fractie heeft er geen problemen mee dat dergelijke constructies worden opgezet. Wij hebben ons altijd principieel gekant tegen successierechten, omdat wij vinden dat dat een onrechtvaardige vorm van belastingen is. Successierechten heffen op een vermogen dat al gedurende heel de samenstelling ervan onderworpen is geweest aan alle mogelijke vormen van belastingen, vinden wij een onrechtvaardigheid.

Op zich hebben we dus geen problemen met het ontwijken van deze belasting, ware het niet dat er sprake is van een onevenredige behandeling van burgers, omdat er nu eenmaal mensen zijn die op de hoogte zijn van die fiscale spitstechnologie en mensen die daar niet van op de hoogte zijn en er dus ook geen beroep op doen. Bovendien zijn er spijtig genoeg ook mensen die door een plotselinge dood worden getroffen. Zij zijn niet in de mogelijkheid om zich voor te bereiden wat betreft de successierechten.

Wij zouden de successierechten – niet alleen tussen echtgenoten, maar ook in de rechte lijn – liever volledig afgeschaft zien. U zult dan natuurlijk zeggen dat Vlaanderen daardoor een pak inkomsten zal mislopen. De successierechten vormen immers een heel belangrijke bron van inkomsten. Misschien moeten we dan denken aan een mechanisme waardoor iedereen op dezelfde manier zou kunnen worden behandeld. Men kan bijvoorbeeld het vermogen van een week of een maand voor het overlijden als basis nemen. Dan zou men ten minste alle burgers op een gelijke manier behandelen.

Ik ben dus voorstander van de volledige afschaffing, ofwel van de gelijke behandeling. Zoals het nu is, is er sprake van een ongelijke behandeling van burgers, en daar heb ik een hekel aan.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Strackx, of de notaris of de priester als eerste aan het sterfbed wordt gevraagd, is natuurlijk ook een kwestie van geloof. (*Gelach*)

Mijnheer van Rouveroi, dit gaat over een klein miljard euro per jaar. Noch in het regeerakkoord, noch in de huidige budgettaire situatie hebben we daar een fundamentele wijziging voor klaar staan. Je kunt dat overwegen, maar dat is zoiets typisch dat je in een regeerakkoord meeneemt. Dat is nu niet het geval. Ik maak daar dus geen prioriteit van. Ik begrijp wat u naar voren brengt, mijnheer Strackx, maar vandaag, in een tijd van besparingen, hoort dat niet bij de prioriteiten.

Mevrouw Schryvers, dit is geen nieuw fenomeen. De sterfhuisclausule werd tot nog toe 'bestreden' via de toepassing van artikel 2 van het Wetboek der Successierechten, door de sterfhuisclausule te beschouwen als een contractuele erfstelling, en dus eigenlijk als een soort schenking. Het Hof van Cassatie, zoals u terecht zei, zegt dat het geen contractuele erfstelling is en dus is artikel 2 van de wet op successierechten niet van toepassing. Artikel 5 biedt ook geen soelaas, wat maakt dat er niet langer een grondslag is om een heffing van successierechten te vorderen na een sterfhuisclausule.

Dat arrest heeft effectief een nieuw licht op de zaak geworpen. Ik heb aan de studiecmissie Gewestbelastingen gevraagd om, gezien de recente evolutie, te bekijken of het nu aangewezen is om het Wetboek der Successierechten te wijzigen. Dit is natuurlijk ook een vorm van gelijkberechtiging: als je het wetboek wijzigt, kan je iedereen opnieuw op dezelfde lijn zetten.

Ik wil wel benadrukken dat de sterfhuisclausule, voor zover wij dat kunnen zien, maar in een beperkt aantal situaties van toepassing is en nuttig is. We mogen niet vergeten dat we hier in een situatie zitten – neem me niet kwalijk, maar het onderwerp is luguber – waarbij op het moment dat dit wordt ingeroepen, de algehele gemeenschap toebedeeld wordt aan één van de twee echtgenoten. Men gaat ervan uit dat het zo goed als zeker is dat die persoon zal overlijden, maar er kunnen toch nog uitzonderingen zijn en dat de andere partner toch nog vroeger overlijdt. Het moment dat je dat doet, is belangrijk. Stel dat je dat doet, en niettegenstaande alle verwachtingen overleeft de persoon in kwestie toch, dan heb je de kans dat de andere partner eerst overlijdt en zijn er veel hogere successierechten en is er kans op ruzie na het 'herleven'. (*Gelach*)

In een geval van scheiding zou het kunnen gebeuren dat de ene partner alles heeft en de andere zonder iets overblijft. Ik wil alleen maar meegeven dat dit natuurlijk een zeer uitzonderlijke situatie is. Je hebt ook notariskosten en aktekosten. Het brengt toch een en ander met zich mee als je dat wilt doen.

Over de toepassing kan ik u niet veel gegevens meedelen, want wij hebben die niet. Alles wat definitief is geworden, hetzij door spontane betaling, hetzij door berusting, hetzij door een vonnis of een arrest, zal niet moeten worden terugbetaald. In principe blijven alleen de hangende zaken over, hetzij op het niveau van de FOD Financiën, hetzij bij de rechtscollages,

waarbij er een invloed kan zijn door de uitspraak van het Hof van Cassatie. In die gevallen zal men op dat moment minder successierechten moeten betalen. Alles bijeen lijkt dat een heel beperkte hoeveelheid te zijn.

Ik beschik spijtig genoeg niet over gegevens die aangeven welke bedragen sinds 2000 ontvangen worden. Ik heb dat gevraagd aan de FOD Financiën alsook aan de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Beide instanties deelden ons mee niet te beschikken over gegevens nopens het aantal sterfhuisclausules of de evolutie ervan. Ik tast dus in het duister wat dat betreft. Gelet op het arrest, wordt door de FOD Financiën en de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat verwacht dat het aantal sterfhuisclausules zal toenemen. Vandaar mijn vraag aan de studiecmissie Gewestbelastingen om eens te kijken of dit de vraag oproept naar een mogelijke wijziging van het Wetboek der Successierechten.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is spijtig dat we geen cijfers hebben, anders konden we de grootte van het probleem inschatten. Ik begrijp wel dat dat niet afzonderlijk wordt bijgehouden. Wellicht zijn dan weer de cijfers van vroeger niet relevant voor wat de toekomst zou kunnen bieden na het arrest van het Hof van Cassatie en de adviezen die daaromtrent zullen worden gegeven voor de toekomst.

Minister, u hebt gelijk als u zegt dat er niet alleen juridische hightech aan te pas komt maar ook medische hightech, om op het juiste moment de clause toe te passen. Wie met een heel groot hart zijn toekomstige weduwe wil vrijstellen van successierechten, zou daar wel eens bekaaid van kunnen afkomen.

Minister, ik maak van de gelegenheid gebruik om te vragen naar de studiecmissie Gewestbelastingen. Ik weet niet welke opdrachten u ondertussen al hebt gegeven en welke besprekingen we in deze commissie nog kunnen doen. Kunt u daar al een licht op werpen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik stel voor dat, als we wat meer zicht hebben op het werk van de studiecmissie, we dat hier in de commissie zullen bespreken.

Mevrouw Katrien Schryvers: U hebt al heel concrete vragen gesteld aan de studiecmissie. Daardoor besluip me de vrees dat we hier een heel werkstuk zullen voorgesteld krijgen, terwijl ik dacht dat we juist in de commissie een inventarisatie van vragen zouden opmaken.

Minister Philippe Muylers: Ik heb nog geen rapport gekregen. Als ik het heb, zal ik dat naar voren brengen en met de voorzitter afspreken wanneer ik dat zal doen. Dit is een concrete vraag die we extra hebben gesteld omdat deze vraag door u werd gesteld, maar er is ook een algemene visie gevraagd.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik sluit me aan bij de opmerkingen van mevrouw Schryvers. Minister, ik dacht dat we hier duidelijk hadden afgesproken dat we in deze commissie een discussie zouden hebben voor die commissie van start zou gaan, en dat we mee een inventaris van knelpunten zouden opstellen. Blijkbaar hebt u echter al vragen gesuggereerd voor die commissie. Daar moet duidelijkheid over komen. Wij willen een inventaris van knelpunten maken. Mevrouw Schryvers heeft, samen met mevrouw Smaers, heel wat voorbereidend werk geleverd. We mogen niet achter de feiten aanhollen. Dat zou zeer jammer zijn.

De voorzitter: Het voorstel van resolutie was normaliter in januari ter sprake gekomen. Ik heb toen contact opgenomen met het kabinet van minister Muylers. De kabinetschef heeft me toen een e-mail gestuurd met de vraag nog wat tijd te kunnen krijgen. De studie was immers nog bezig. Men was nog niet helemaal klaar. Er zaten nog een aantal suggesties voor

wijzigingen in de pijplijn. Toen is afgesproken dat er op 15 maart een hoorzitting zou worden gehouden met de diverse groepen, dus onder meer met de administratie, maar er werden ook professoren gesuggereerd, geloof ik. We zullen nu vragen of men klaar is. We hopen dat we op 15 maart die inventaris en die probleemstelling zullen hebben, alvorens we dat voorstel van resolutie ten gronde kunnen bespreken.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de overname van de inning van de verkeersbelastingen - 1271 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, geachte leden, minister, vorig jaar heb ik ook al een aantal vragen gesteld, ook schriftelijk, over de verkeersbelastingen. Ondertussen heeft Vlaanderen de inning daarvan overgenomen. Er waren een aantal hinderpalen, waarvoor u het voorbije jaar de aandacht hebt gevraagd. Daardoor was het daadwerkelijk overnemen van die inning uitgesteld, van 1 januari 2010 tot 1 januari 2011. Hinderpalen bij de Vlaamse overheid waren onder meer de complexiteit met betrekking tot het in dienst nemen van personeel, de afspraken met de FOD Financiën over de afhandeling van de historische dossiers en de verdere opbouw van het noodzakelijke ICT-platform. Bovendien was er de vraag naar een uniformisering en een optimalisering, door het implementeren van de verkeersbelastingen op het Vlaams Fiscaal Platform (VFP).

Het daadwerkelijke opstarten, na dat uitstel met een jaar, was voorzien voor 15 december 2010, met het versturen van de uitnodiging tot betaling voor de eurovignetten die in januari 2011 zouden vervallen. Eind januari 2011 zou de administratie dan beginnen met het verwerken van de diverse dataconversies. Begin februari van dit jaar zouden de eerste aanslagbiljetten voor de verkeersbelastingen kunnen worden verstuurd.

Minister, werden die diverse operaties succesvol afgesloten? Is er sprake van achterstand ter zake? Wat is de stand van zaken? De FOD Financiën zou in december 2010 geen aanslagen meer versturen. Vlaanderen begon daar pas vanaf begin februari 2011 mee. Blijkbaar heeft, anders dan voorgenomen, de FOD Financiën het bestand van de Dienst voor Inschrijving van de Voertuigen (DIV) van november 2010 niet meer verwerkt. Wat zijn de concrete gevolgen daarvan voor de verzending van aanslagbiljetten voor de ontvangsten van 2010 en de ontvangsten van 2011?

Alle vorderingen die eind 2010 nog openstonden, werden overgenomen door het Agentschap Vlaamse Belastingdienst (VLABEL). Wat was het bedrag van de nog uitstaande vorderingen? Volgens de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) zullen er vertragingen optreden bij het doorstorten van de opdecieimen naar de gemeenten. Nog in december 2010 heeft de VVSG een communiqué gericht aan de gemeenten over een mogelijke vertraging in de doorstorting. In die mededeling had de organisatie aangekondigd dat de stortingen aan de gemeenten pas vanaf mei 2011 zouden hervatten. Tegen juni zou, volgens het communiqué, de achterstand ingelopen zijn. Klopt die bewering van de VVSG? Is de door de VVSG vooropgestelde timing ook nog correct? Wat na juni? Hopelijk is de achterstand dan volledig weggewerkt.

Een betere inning van de verkeersbelastingen zou VLABEL ook realiseren door een aantal databases met elkaar te vergelijken. Zo moeten ondernemingen die een eurovignet kopen, in de meeste gevallen eveneens een lopende aangifte hebben met betrekking tot de jaarlijkse verkeersbelasting. Omdat dit nu bij de FOD Financiën in aparte databases zit, die dan nog eens in aparte diensten worden beheerd, is er blijkbaar geen vergelijking van die data

mogelijk. Door de ondernemingen erop te wijzen dat ze met een en ander niet in orde zijn, krijgen zij ook de kans alle verplichtingen na te komen en zo boetes te ontlopen. Tegelijkertijd int VLABEL ook systematisch de verkeersbelasting die verschuldigd is. Is men ondertussen al begonnen met die vergelijkingen?

De controledienst van VLABEL zou tegen begin 2011 volledig operationeel zijn. Is dat het geval? Hoeveel voertuigen met terminals die verbonden zijn met de VLABEL-databanken, zijn er inmiddels operationeel? Vorig jaar hebt u op een schriftelijke vraag van mij geantwoord dat die controle op het terrein daadwerkelijk mogelijk zou zijn door die mobiele databanken en die mobiele terminals. Gebeuren die controles al? Hoeveel controles werden er in 2011 al verricht?

De heer Eric Van Rompuy: Als inwoner van Zaventem ben ik natuurlijk ook geïnteresseerd in het antwoord op de vraag over de vertragingen bij het doorstorten van de opdecieken naar de gemeenten. Die stortingen zouden dus vanaf mei hervatten, en tegen juni zou de achterstand zijn ingelopen. Is er een probleem ter zake, en waarom? Wat is de reden voor die vertragingen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Smaers, ik ben heel blij met uw vragen. In het algemeen kan ik zeggen dat het insourcingtraject dat we tot op heden hebben gevolgd, aan de verwachtingen heeft voldaan en elke vooropgestelde timing heeft gehaald. Ik ben heel blij dat ik nu de kans krijg om dat hier uit te leggen.

U hebt gelijk dat we het één jaar hebben uitgesteld, namelijk naar 1 januari 2011. Dat was ongetwijfeld absoluut noodzakelijk. U hebt zelf gezegd dat de overheveling van personeel, maar ook de doorlooptijd die de FOD Financiën uiteindelijk nodig had, tijd hebben gevraagd. 1 januari 2011 was een deadline die zeer belangrijk was, vooral omdat we voor de ICT-toepassingen zo goed als van nul zijn moeten beginnen. Slechts 10 procent van het personeel van de FOD Financiën dat de overstap heeft gemaakt, had echt kennis en ervaring op het vlak van verkeersbelastingen. Dat waren dan nog niet de mensen die vroeger waren overgekomen. Ik moet dan ook zeggen dat het knap is dat we het uiteindelijk hebben gehaald op operationeel vlak.

We konden de mensen niet kiezen. Eerst kwamen de statutairen in aanmerking, daarna de contractuelen. Bij degenen die zich kandidaat stelden, werd eerst naar de anciënniteit gekeken. Daarnaast waren er nog de verschillende stampplaatsen en dergelijke meer.

In de beginfase was er een vrij negatieve sfeer om de overstap naar de Vlaamse overheid te maken. Onder meer de zogenaamde roadshows hebben ervoor gezorgd dat uiteindelijk 281 mensen vrijwillig de overstap hebben gemaakt. Via informatiesessies, de roadshows, waren er op een bepaald moment uiteindelijk meer vrijwilligers dan beschikbare plaatsen.

U hebt zelf gezegd dat de eerste autonome inning op 15 december 2010 effectief is gestart. We hebben toen de eerste uitnodigingen tot betaling van de eurovignetten verstuurd die vervielen in januari 2011. De eerste praktijktest is volgens schema verlopen, zowel op kwalitatief als kwantitatief vlak. In januari 2011 werden de uitnodigingen tot betaling voor de eurovignetten met vervaldag in februari 2011 verstuurd. Eind februari, dus vorige week, volgden de uitnodigingen tot betaling voor de eurovignetten met vervaldag maart en april. Ons idee was om op kruissnelheid de uitnodigingen tot betaling voor de eurovignetten te versturen op vijf weken tijd. Deze doelstelling werd zeker gerealiseerd.

Voor de zogenaamde geautomatiseerde verkeersbelastingen was de timing enigszins anders. Het laatste DIV-databestand dat door de FOD Financiën werd verwerkt, is dat van oktober 2010. Dat is één maand minder dan oorspronkelijk gedacht. Hierbij mag niet verkeerdelijk worden gedacht dat de FOD Financiën in de maanden november of december geen uitnodigingen tot betaling meer heeft verstuurd. Op basis van het DIV-databestand van

oktober werden de uitnodigingen tot betaling voor november en tot en met eind december nog verstuurd. Het is vanaf de databestanden voor de maanden november en december 2010 dat VLABEL alles heeft overgenomen. Concreet betekent dit dat de zogenaamde data-conversie voor de maanden november, december 2010 en januari 2011 volledig is afgerond en dat ook reeds alle aanslagbiljetten voor deze maanden zijn aangemaakt en gedrukt.

Momenteel is de verzending volop aan de gang. We zouden die allemaal tegelijk kunnen versturen, maar dat is geen goede zaak. Omdat er klachten kunnen zijn, is het beter dat dat gefragmenteerd gebeurt. Vorige week zijn we begonnen met het versturen van de facturen voor november, december en januari. We doen dat aan een tempo van per week 2 verzendingen van 150.000 aanslagbiljetten. Medio maart zullen zodoende de transitiedossiers ingekohierd zijn, evenals de verkeersbelastingen die betrekking hebben op de inschrijvingsmaanden november, december en januari. In de tweede helft van maart zal de inkohiering van de inschrijvingsmaand februari volgen. Dat betekent dus dat vanaf april alle achterstand zal zijn ingehaald. We zitten dus nog voor op de planning die u naar voren hebt gebracht. Vanaf dan volgt het normale regime. De verzending van de verkeersbelastingen die betrekking hebben op een bepaalde DIV-maand, zal gebeuren in de daaropvolgende maand.

Mevrouw Smaers, ik heb al voor een groot deel geantwoord op uw volgende vraag. De afspraken tussen VLABEL en de FOD Financiën met betrekking tot de verwerking van het DIV-bestand van november 2010 werden gemaakt in het laatste kwartaal van 2010. De FOD Financiën gaf in deze gesprekken aan dat ze die verwerking niet meer mogelijk achtte vanaf november. We hebben dan afgesproken dat we zelf voor die verwerking zouden instaan. De verwerking van het DIV-databestand van oktober is wel nog afgehandeld door de FOD Financiën. Dat betekent dat de aanslagbiljetten in november werden verstuurd.

Vooraleer op uw vraag naar de stand van zaken te antwoorden, wil ik eerst de ketting van het invorderingsproces bij de FOD Financiën even in herinnering brengen. Eerst werd de uitnodiging tot betaling verstuurd. Als daar niet op werd ingegaan, werd een aanslagbiljet verstuurd. Daarop volgde een herinnering. Pas daarna volgde de invordering door de gerechtsdeurwaarder.

Eind 2010 was er voor 27 miljoen euro onbetaald op een totaal van iets minder dan 1 miljard euro belastingen die worden geïnd. Wat aanslagbiljetten betreft, was er eind 2010 voor 42 miljoen euro onbetaald, waarvan slechts 385.000 euro slaat op vrachtwagens en al de rest op personenwagens. Bij de aanslagbiljetten die het gevolg zijn van het niet ingaan op de uitnodiging tot betaling gaat het om 42 miljoen euro. Van een groot deel is de vervaldatum nog niet bereikt. Dat is de tweede fase. Specifiek wat opgelegde boetes betreft, staat er nog voor een bedrag van 1,5 miljoen euro open.

Vanaf 1 januari 2011 staat VLABEL volledig in voor de verdere invordering. Degenen die nu een uitnodiging tot betaling hebben gekregen en er niet op zijn ingegaan, krijgen van VLABEL een aanslagbiljet. Als men dan niet binnen de termijn betaalt, is het aan ons om te zorgen voor de invordering via de gerechtsdeurwaarder.

Voorzitter, wat betreft de doorstorting van de opdecienen naar de steden en gemeenten is er mijn inziens geen enkel probleem. De berichtgeving van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten is er gekomen na wat door VLABEL aan de VVSG is meegedeeld, namelijk dat er een beperkte vertraging zou zijn doordat we vanaf november de databank hebben overgenomen en pas vanaf februari de facturen hebben verstuurd. Er is echter ook een versnelling. In de toekomst zal er maar één maand achterstand zijn. Vroeger waren dat er eigenlijk twee: één maand voor de betaling en één maand voor de doorstorting. Vanaf de maand mei zal de achterstand verdwenen zijn. In elk geval is het zo dat dit op jaarbasis geen enkel verschil zal geven. Op dat vlak zie ik niet direct een probleem. Men weet dat die stortingen zullen gebeuren. De achterstand inzake de doorstorting van opdecienen zal, zoals vooropgesteld, ten allerlaatste tegen juni zijn weggewerkt. Wellicht zal dat vroeger het geval zijn.

Door het feit dat VLABEL binnen het Vlaams Fiscaal Platform werkt met één unieke referentiedatabank wordt het effectief mogelijk om kruistabellen te trekken, waarbij vergelijkingen worden gemaakt. Men is daar al effectief mee gestart. De eerste lijsten werden getrokken van belastingplichtigen die een aangifte hebben gedaan voor de niet-geautomatiseerde verkeersbelasting, dus vooral voor vrachtwagens. De kruistabel over wie voor een eurovignet betaalt, maar nog geen geautomatiseerde verkeersbelasting betaalt, wordt langs twee kanten gedaan. Op die manier ontstaan er mogelijkheden om correcties uit te voeren.

Ook wat de controles betreft, kan ik u zeggen dat de controleteams van VLABEL reeds vanaf medio januari operationeel waren. Er werd tijdig voorzien in de nodige logistiek, zoals controlevoertuigen, uniformen en legitimatiekaarten, en de toekenning van 'politiezonebevoegdheid'. Er werd gestart met een specifieke opleiding bij de politiezone van Vlaams-Brabant om te zorgen voor een strikte kennis van de rechten en plichten inzake de politiezonebevoegdheid. Ook wordt gestreefd om zo veel mogelijk deel te nemen aan gecoördineerde acties, zoals met de politie en douane. Hiervoor werden de nodige contacten gelegd met de Vlaamse politiezones.

Momenteel zijn er 10 controlevoertuigen dagelijks op de weg. Tot op heden werden circa 4200 voertuigen gecontroleerd. Er werden een honderdtal overtredingen vastgesteld, of ongeveer 2 procent. Hierbij moet wel gezegd worden dat alle controles die tot nu toe werden gedaan, zich hebben toegespitst op buitenlandse vrachtwagens in het kader van de eurovignetverplichting. Deze controles gebeuren via het AGES-systeem van de privéonderneming die de organisatie met betrekking tot het eurovignet voor buitenlandse vrachtwagens op zich neemt. Pas binnen enkele maanden zal geleidelijk overgeschakeld worden naar systematische controles op Belgische vrachtwagens en personenwagens, moto's en bestelwagens. Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat we de koppeling moeten maken met wie betaald heeft. Uit die 'belastingkernel' kunnen we informatie halen om na te gaan of iemand al dan niet heeft betaald. Pas als dat kan, heeft het zijn effect. Iedereen heeft twee maanden tijd om te betalen. Het is pas over enkele maanden dat het nuttig is om op die manier te werken. Ik ben ervan overtuigd dat zodra het groter aantal aanslagbiljetten verwerkt is door die kernel, we kunnen zorgen voor een zeer effectieve controle op de weg.

Mevrouw Smaers, ik ben blij met uw vraag, omdat ik zo kan aantonen dat, als het gaat over wat we zelf in handen hadden, die overgang zeer goed is gelukt.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, ik ben blij te horen dat het allemaal goed is gegaan, dat de achterstand in de hand kan worden gehouden en dat die vanaf mei weggewerkt zou moeten zijn.

Vorig jaar hebben we even gesproken over de 'historische' dossiers van achterstand en niet-betalingen bij de FOD Financiën. Die zijn overgenomen door Vlaanderen. Ik veronderstel dat Vlaanderen er werk van maakt. Kunt u me zeggen over hoeveel dossiers het gaat?

Minister Philippe Muylers: Daar heb ik geen idee van. De dossiers die nog open stonden voor 2010, heb ik u meegedeeld. Maar de echte historische dossiers, die worden druppelsgewijs doorgegeven. Die hangen vaak samen met andere belastingen, die dan wel federaal zijn. Dan moet het dossier soms worden uitgesplitst. Daar zijn goede afspraken over gemaakt met de FOD Financiën. Dat komt niet in één massa op ons af, maar druppelsgewijs.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Minister, ik wil nog even terugkomen op de actuele vraag die ik vorige week heb gesteld tijdens de plenaire vergadering over de achterstand van de Dienst voor Inschrijving van de Voertuigen bij het meedelen van het intrekken van nummerplaten die vervangen worden door een Europese nummerplaat. Ik had toen een bijkomende vraag

gesteld, maar minister Bourgeois kon mij daar niet op antwoorden, waarvoor alle begrip, want het is niet zijn dossier. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om die vraag nu opnieuw te stellen.

De administrateur-generaal zou een reeks van richtlijnen gegeven hebben voor de mensen die een dubbel aanslagbiljet gekregen hebben. Een daarvan was: zo lang mogelijk wachten met het betalen van een eventuele verkeersbelasting voor de nummerplaat die teruggestuurd is. Maar stel nu dat er nog geen correctie zou worden verstuurd, wat moeten de mensen dan doen? Toch betalen en wachten tot ze hun centen, al dan niet met rente, terugkrijgen? Of gewoon niet betalen en dan het risico lopen dat ze een boete krijgen en nalatigheidsintresten moeten betalen? Wat raadt u die mensen aan?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, collega's, we zouden de verkeersbelasting initieel insourcen op 1 januari 2010. Dat is toen uitgesteld. Dat was mijns inziens ook terecht, we kennen de problematiek van de samenwerking met de federale overheidsdiensten. Uiteindelijk is beslist om op 1 januari 2011 te starten met de verkeersbelasting. We doen er soms wel eens smalend over, maar in dit geval zou ik durven te zeggen: wat we zelf doen, doen we beter.

We hebben een beetje de adem ingehouden, want het was de eerste generieke test van het Vlaams Fiscaal Platform, de nieuwe informaticaomgeving die is gecreëerd. Maar het systeem heeft standgehouden, het werkte meer dan behoorlijk. Ik twijfel er niet aan dat er af en toe nog kinderziektes naar boven zullen komen, maar terwijl sommigen chaos hadden gevreesd, kan ik alleen vaststellen dat het perfect verlopen is.

Dat staat in schril contrast met wat we ooit meegemaakt hebben met de overname van de inning van de onroerende voorheffing, die toen hele boeken heeft gevuld bij de Vlaamse Ombudsdienst en die ons voor heel wat zorgen heeft gesteld. We hebben dat intussen ook ingesourcet. So far, so good.

Als ik het goed voor heb, is vrijwel al het personeel vrijwillig overgestapt. Mensen die vrijwillig overstappen, zijn meestal ook gemotiveerd. Dat bewijst dat je met een team zit dat ervoor wil gaan. We zijn er tegelijkertijd in geslaagd om meteen ook de controle op het terrein te installeren. We brengen dus niet alleen de inning tot een goed resultaat, maar ook de controle op het terrein gebeurt meer dan voorbeeldig. Het is aan ons om dat kritisch te blijven opvolgen.

Ik verwacht daar ook betere financiële resultaten van. We hebben dat ooit, in een ander leven, meegemaakt met de autonome inning van het kijk- en luistergeld. Gewoon door de vergelijking te maken tussen de fiscale tabel en de tabel van aansluiting bij kabelmaatschappijen hebben we toen nogal wat zwartkijkers te pakken gekregen. Ik denk dat we ook hier gaan bewijzen dat we, door als Vlaanderen zelf te innen, dat kunnen optimaliseren. Ik ben niet voor meer belastingen, maar wel voor de correcte inning van belastingen.

Het geeft mij een goed gevoel dat we in Vlaanderen over een volwassen fiscale administratie beginnen te beschikken, die kan zorgen voor een effectieve en efficiëntere inning van de gewestbelastingen.

Een paar weken geleden is ons voorstel van resolutie hier weggestemd in het Vlaams Parlement. Het voorstel van Open Vld was om de eigen inning van gewestbelastingen te versnellen. De tijden kunnen veranderen, en de politieke meerderheden ook. Wij wilden versnellen, maar sommigen die daar voorheen voorstander van waren, hebben het weggestemd.

Deze insourcing van de verkeersbelasting bewijst dat het werkt en dat we dat aankunnen. Ik ben de laatste om te vergalopperen, maar ik vind wel dat er nu een duidelijk traject zou moeten komen. Zijn we nu niet klaar om een nieuw traject vast te leggen voor de insourcing

van de registratierechten, de successierechten, de schenkingsrechten? Ik denk maar aan de problematiek die gemeenten vandaag ondervinden met betrekking tot de samenwerking met die federale overheidsdienst, die eigenlijk lamentabel werk levert. Je kunt het die mensen niet verwijten, want ze krijgen veel te weinig mankracht om het te doen.

Ik geef één voorbeeld. Het registratiekantoor in mijn gemeente is afgeschaft. Het is overgebracht naar en samengevoegd met de collega's van Brasschaat. Maar men slaagt er gewoon niet meer in om leidinggevende mensen te vinden om het te organiseren. Het zal er dus niet op verbeteren.

Als je ziet over welke bedragen het gaat bij schenkingsrechten, successierechten en registratierechten, wil ik een warm pleidooi houden om een traject vast te leggen om dit over te nemen. We hebben met de verkeersbelastingen bewezen dat we het kunnen. Laat ons het doen, en laat ons dat op een verstandige manier aanpakken.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, in Zaventem zijn wij van oordeel dat de overgang zodanig goed gebeurt, dat die verkeersbelasting het best nog een aantal jaren blijft bestaan. *(Gelach)*

Het zou zonde zijn, mocht al dat werk op 1 januari 2013 verdwijnen. Dit is een belangrijk werk geweest. We zouden graag hebben dat het nog een aantal jaren blijft bestaan.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Collega's, ik ga uiteraard geen speculaties doen over hetzij nieuwe verkeersbelastingen, hetzij andere belastingen die we gaan innen. Dit traject heeft duidelijk gemaakt dat we daar ons werk mee hebben gehad. We hebben een jaar gewacht, maar dat was ook nodig. De overgang van personeel was niet eenvoudig. Ik ben altijd bereid om te bekijken wat in de toekomst nog beter door ons kan gebeuren. Dit is een goede stap geweest, laat ons nu kijken wat de volgende kan zijn.

Mijnheer Van Mechelen, of de vergelijking tussen databanken meer inkomsten zal opleveren, weet ik niet. Ik ga ervan uit dat elke burger betaalt wat hij moet betalen. Maar uiteraard gebeuren er controles. Er wordt bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt tussen wie een eurovignet betaalt en de niet-geautomatiseerde verkeersbelasting. Het kan niet dat je de ene wel betaalt en de andere niet. Op die manier is er dus al een begin van controle. We zullen die ook op andere plaatsen kunnen doen, dankzij het Vlaams Fiscaal Platform.

Deze zeer goede werking is veel meer geautomatiseerd dan ooit in het verleden het geval is geweest: geen uitnodiging tot betalen meer, maar ineens het aanslagbiljet versturen en dergelijke meer. Ik ben heel blij dat het zo gebeurt. Het is wel een beetje spijtig dat er net op dat moment een smet op komt, doordat er Europese nummerplaten komen die een vertraging oplepen op federaal vlak, waar wij wel het gevolg van dragen. Dat is een spijtige zaak.

Ik was vorige week afwezig, omdat ik naar de informele ministerraad Sport in Boedapest moest, maar ik heb begrepen dat mijn collega-minister Bourgeois heel goed heeft geantwoord op de actuele vraag. Het antwoord op uw bijkomende vraag, mijnheer Tack, is vrij eenvoudig. De achterstand die er vandaag is, is niet van dien aard dat ze de twee maanden overschrijdt. Iemand die niet betaald heeft binnen de twee maanden of die twee maanden wacht, dat is geen enkel probleem. Zo hebben wij het afgesproken met David Van Herreweghe. Normaal gezien moet die persoon al binnen de twee maanden een annulering van zijn factuur hebben gekregen en is er dus geen probleem. Stel dat het toch gebeurt, dan zullen wij die intresten ook annuleren en terugbetalen. De mensen zullen daar dus op geen enkele manier een tekort hebben.

Als iemand te laat betaalt, zullen de intresten onmiddellijk volautomatisch toegerekend worden. Dat is dus zoals het moet. Mochten er mensen zijn die niet betaald hebben binnen de twee maanden en mocht dat nog niet rechtgezet zijn door de databank, dan zullen wij het zelf rechtzetten. Daar mag u op rekenen.

De voorzitter: Ik wil nog even iets rechtzetten. Mijnheer Van Mechelen, uw voorstel van resolutie in verband met de gewestbelastingen is nog niet ter stemming voorgelegd. Het is behandeld op 18 januari. Er is een standpunt van de regering gevraagd. U hoeft dus niet te wanhopen: uw voorstel van resolutie is nog niet weggestemd.

De heer Dirk Van Mechelen: Hoop doet leven. (*Gelach*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de wildgroei aan indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid - 1289 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, we hebben de problematiek van de veelheid aan indexeringsmechanismen ruim een jaar geleden al eens kunnen aankaarten in deze commissie. Dat er vandaag verschillende indexeringsmechanismen zijn, is historisch zo gegroeid. Dat is eigenlijk nooit geharmoniseerd. Nu is het niet altijd even gemakkelijk om uit te leggen waarom voor die subsidie dat indexeringsmechanisme wordt toegepast en voor een andere toelage een ander mechanisme.

Ik heb die vraag meer dan een jaar geleden dus al eens gesteld. Ik heb toen uit uw antwoord kunnen afleiden dat u er begrip voor had en dat het misschien niet slecht zou zijn om eens een oefening te doen om tot een zekere harmonisatie van de verschillende indexeringsmechanismen te komen, ook al zal die oefening niet gemakkelijk zijn. Sommigen zullen er immers bij winnen, anderen zullen er misschien wat bij verliezen.

U hebt toen gezegd dat u dat zou proberen te bekijken naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2011. Hebt u dat effectief gedaan? Hebt u dat aangekaart bij de begrotingsopmaak 2011? Hoe is dat bekeken binnen de Vlaamse Regering? Wat zijn de verdere stappen die u in dit dossier wilt ondernemen?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, minister, al op 13 januari 2009 heb ik een dergelijke vraag gesteld aan toenmalig minister Van Mechelen. Die heeft gezegd dat voor de begroting van 2009 de zaken worden aangehouden, maar dat hij in dezen creativiteit en inventiviteit verwachtte van zijn opvolger. Hij zei: “Wat de toekomst betreft, sluit ik natuurlijk de creativiteit en de inventiviteit van mijn opvolger nooit uit.”

Ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Van den Heuvel en ben benieuwd naar uw creativiteit en inventiviteit om eindelijk werk van te maken van het opkuisen van het weinig transparante gebruik van de index in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het is leuk om te zien dat de heer Van den Heuvel een eerste keer op 13 januari 2010, dag op dag een jaar na 13 januari 2009, een vraag heeft ingediend. Blijkbaar zijn jullie dit jaar wat later. Ik had de vraag toch wel op 13 januari verwacht.

Ik heb het vorig jaar al gezegd: stroomlijning zou een goede zaak zijn. Het is technisch en inhoudelijk een zware opdracht en vraagt heel wat overleg. Stel je voor dat je vandaag meerjarige overeenkomsten hebt, hoe ga je daar dan mee om? Zoals u zei, zal de ene wat moeten geven en de andere wat nemen. Ik ga uit van budgettaire neutraliteit, wat het nog moeilijker maakt. Dat betekent dat je op het moment van de begrotingsopmaak 2011 aan sommige collega's moet zeggen dat er nog wat besparingselementen zijn, en dat ze nog een

extra besparing moeten doen omdat we het indexmechanisme op negatieve wijze gaan aanpassen. Dat zijn moeilijke zaken. We hebben dit wel bekeken. We hebben gezien wat de juridisch-technische elementen zijn. We hebben gezegd dat we het technisch nu nog niet mogelijk achten en dat het binnen de schoot van de regering moeilijk was om dat op een moment van besparingen er nog extra bovenop te doen. Daarom zijn we daar absoluut nog niet mee rond.

Voor mij is het geen afstel. Mijn departement is relatief klein. Wij hebben een grote uitdaging gehad in het in evenwicht brengen van de begroting. Wij hebben dit jaar een zeer grote uitdaging om het Rekendecreet, dat we hopelijk straks in de commissie rond krijgen, in uitvoering te brengen tegen 1 januari 2012. Het is een belangrijk aspect dat ik al wel bij begrotingsakkoorden voor zaken die onder hetzelfde decreet vallen, bijvoorbeeld cultuur, dezelfde index laat toepassen, wat vroeger niet altijd het geval was. Op die manier is er al een eerste stroomlijning.

Ik houd me eraan dat dit moet worden bekeken. Ik zeg heel eerlijk dat mijn eerste prioriteit een begroting in evenwicht was en mijn tweede prioriteit het Rekendecreet, maar waar we kunnen, nemen we het al mee.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik onderschat niet de moeilijkheid om het in te voeren. Het is theoretisch een gemakkelijke oefening om tot een zekere harmonisatie van de indexeringsmechanismen te komen maar in de praktijk is het politiek gezien een absoluut moeilijke klus. Ik ben blij dat u deze zaak de voorbije maanden niet uit het oog bent verloren. Vanuit deze commissie krijgt u aanmoediging om het pad van de harmonisatie verder te bewandelen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik respecteer de prioriteiten die de minister zichzelf opgelegd heeft. Ik hoop dat we voor het einde van deze legislatuur van de nodige inventiviteit en creativiteit van de minister getuige kunnen zijn zodat we een uitzuivering krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de betwistingen inzake registratierechten - 1455 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik stel deze vraag om uitleg naar aanleiding van het antwoord dat ik heb gekregen op mijn schriftelijke vraag van 20 januari en dat mij verraste.

In die schriftelijke vraag vroeg ik een aantal gegevens op omtrent de toepassing van het verlaagd tarief en abatement inzake registratierechten en daarbij horende voorwaarde van twee of drie jaar verblijf vanaf het moment dat de aankoop werd gesloten met toepassing van abatement of verlaagde registratierechten. Een van de voorwaarden om een beroep te kunnen doen op het abatement registratierechten bij aankoop van een eigen woning, betreft een tweejarig hoofdverblijf in deze woning vanaf aankoop. De wet stelt dat indien deze voorwaarde niet wordt vervuld, er boetes verschuldigd zijn op dat ogenblik. Wanneer men een beroep wil doen op het verlaagd tarief van registratierechten van 5 procent, is het houden van de domicilie in deze woning gedurende drie jaar, en geen twee jaar, vanaf de aankoop een voorwaarde waaraan moet worden voldaan. Indien aan deze voorwaarde niet wordt

voldaan, zijn er boetes verschuldigd alsook een aanvullende heffing van 5 procent, zodat de normale heffing van 10 procent is dat geval verschuldigd is.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nummer 228 blijkt dat recentelijk een geautomatiseerde toepassing, LOCO – FUN, is opgestart waardoor op automatische wijze kan worden nagegaan of aan de vereiste voorwaarde van twee of drie jaar hoofdverblijf in de woning is voldaan om te kunnen genieten van het abattement of verlaagd tarief. Het nagaan van het aantal dossiers waarbij een boete en/of aanvullende heffing werd opgelegd wegens het ex post niet hebben voldaan aan deze voorwaarde van twee of drie jaar hoofdverblijf, is op dit moment niet mogelijk, evenmin als het op gestructureerde manier nagaan van de door de belastingplichtige opgegeven reden voor niet-naleving van de opgelegde voorwaarden. Het verraste me dat blijkbaar tot in het recente verleden, die controle niet kon gebeuren omdat de databases er niet op waren afgestemd. Men legt een wettelijke voorwaarde op van twee of drie jaar hoofdverblijf en men legt ook boetes op wanneer die voorwaarde niet wordt vervuld, maar men kan niet controleren of aan de voorwaarde werd voldaan. Daarom wil ik u nog bijkomende vragen stellen, minister.

Welk doel wordt beoogd met de voorwaarde van twee of drie jaar wonen in betreffende woning om effectief in aanmerking te komen voor het abattement of voor het verlaagd tarief? Waarom werden deze voorwaarden opgelegd en welke meerwaarde ten aanzien van de finaliteit van het abattement en verlaagd tarief bieden deze tijdsvoorwaarden van hoofdverblijf? Waarom is voor het abattement een tweejarige termijn van hoofdverblijf vereist en voor het verlaagd tarief een driejarige termijn? Waarom dit verschil? Wat is het doel van de wettelijke voorwaarde als geen systematische controle mogelijk was of is naar navordering of boete bij niet-naleving van de opgelegde tijdsvoorwaarde? Heeft de administratie kennis van klachten of vragen die omtrent deze regeling en het doel van de tijdsvoorwaarden werden geformuleerd? Zo ja, welke klachten en vragen worden het meest geformuleerd? Hoe wordt hieraan tegemoetgekomen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik wil eerst een aantal dingen rechtzetten in verband met de voorwaarde van hoofdverblijfplaats voor abattement en domicilievoorwaarde voor verlaagd tarief voor bescheiden woning.

Als men wil genieten van een abattement, moet de koper binnen de twee jaar na registratie van de authentieke akte zich op dat adres als hoofdverblijfplaats vestigen. Dat is dus niet de verplichting om er te wonen gedurende twee jaar. Binnen de twee jaar moet men zich daar vestigen. Dat is iets heel anders. Men koopt een woning, men kan daar nog werken aan doen, en binnen de twee jaar moet men zijn hoofdverblijfplaats op dat adres hebben. Voor het kopen van een bouwgrond is dat zelfs vijf jaar. Als men een grond koopt, moet men daar binnen de vijf jaar na de aankoop wonen. Er is geen termijn gedurende welke de hoofdverblijfplaats op het adres moet worden behouden.

Bij een verlaagd tarief voor een bescheiden woning moet de koper of zijn echtgenote op het adres van het onroerend goed zijn ingeschreven in het bevolkingsregister of vreemdelingenregister binnen de drie jaar vanaf de datum van authentieke akte. Daarnaast moet de koper of zijn echtgenote zijn domicilie zonder onderbreking daar behouden voor een periode van drie jaar.

Ik kom nu tot uw vragen. De eerste vragen zijn zonder voorwerp voor het abattement omdat de gestelde voorwaarde om er twee jaar te wonen vanaf de aankoop er niet is. Je moet er binnen de twee jaar wonen, en voor een grond binnen de vijf jaar. Men moet er wel na twee jaar na het verlijden van de authentieke akte zijn hoofdverblijfplaats hebben. Dat volgt uit de memorie die zegt dat de Vlaamse overheid met het abattement een fiscale tegemoetkoming wilde doen aan een belastingplichtige die zijn enige woning aanschaft. Het voordeel wordt

uitdrukkelijk gekoppeld aan de verplichting dat de belastingplichtige effectief zijn hoofdverblijfplaats zal vestigen in deze woning.

Voor het klein beschrijf is de voorwaarde er niet vanaf het moment van de aankoop. Nu wordt het wat moeilijker want er zijn wijzigingen in de wetgeving gekomen voor het klein beschrijf. In het oorspronkelijk artikel inzake het verlaagd tarief voor bescheiden woningen, stond een bewoningsvoorwaarde. Een koper was toen verplicht om binnen de vijf jaar na de aankoop van de woning zich er te vestigen voor een termijn van minimum drie jaar. Maar dat gaf een grote controlelast. In 1989 is er beslist dat de bewoningsvoorwaarde werd afgeschaft.

Er werd evenwel vastgesteld dat daardoor vooral buitenlanders konden genieten van deze gunstmaatregel voor een tweede verblijf dat ze in België aankochten. Dat was niet de bedoeling. Bovendien werd vastgesteld dat door de afschaffing van de bewoningsvoorwaarde, de prijzen voor woningen gingen stijgen omdat een aantal mensen dat kochten om het daarna te verhuren. Aangezien je er zelf niet in moest wonen, kon je een voordeel hebben van laag beschrijf zonder dat je er zelf in woonde. Ook dat was niet de juiste filosofie.

Het gevolg is dat bij wet van 19 mei 1998 ervoor werd geopteerd om opnieuw een voorwaarde in te voeren om er te gaan wonen. Deze keer werd het geen bewoningsvoorwaarde maar een domicilievoorwaarde, wat iets anders is. Ik ben gelukkig geen jurist, maar dat zijn de juridische verklaringen.

U vraagt naar het doel. Zoals reeds aangegeven is in mijn antwoord op de schriftelijke vraag die u mij hebt gesteld en waar u naar verwijst, is recent een systematische controle ontworpen voor dossiers waar er een beroep wordt gedaan op abattement of verlaagd tarief. Nu is de controle dus systematisch. U leidt daar verkeerdelijk uit af dat er tot nu toe geen controle was, maar die controle gebeurde geval per geval en manueel, bijvoorbeeld naar aanleiding van de behandeling van een transactie van onroerende goederen of andere elementen. Men deed eigenlijk een steekproef. Nu kan het systematisch. Dat is beter. De implementatie van het nieuwe systeem zal maken dat het niet naleven van de tijdsvoorwaarde sneller kan worden vastgesteld.

Uiteraard ontvangt mijn administratie vragen, maar er is vandaag geen sprake van meer vragen over de tijdsvoorwaarde bij het abattement of het verlaagd tarief.

Het is een ingewikkelde materie, maar ik hoop dat ze voor u duidelijker is geworden.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Ik zal uw antwoord nog eens moeten nalezen in het verslag om de juiste finesse van het antwoord te kunnen nagaan. Ik denk dat het belangrijk is dat er nu wel een systematische controle gebeurt. Volgens mij was dat de voorbije jaren een probleem waardoor er onduidelijkheid was over die regelgeving. Sommigen werden gecontroleerd, andere niet. Dat beweegt dus in de goede richting.

Over de exacte voorwaarden in verband met domicilie en hoofdverblijfplaats ben ik nog niet overtuigd waarom het verschil tussen enerzijds twee jaar en anderzijds drie jaar wordt gehanteerd. Ik zal uw antwoord nog eens nalezen en het laten bezinken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■